

SLOVENE.

Političen list za slovenski narod.

Po pošti prejeman velja: Za celo leto predplačan 15 gid., za pol leta 8 gid., za četrt leta 4 gid., za en mesec 1 gid. 40 kr.

V administraciji prejeman, velja: Za celo leto 12 gid., za pol leta 6 gid., za četrt leta 3 gid., za en mesec 1 gid. V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gid. 20 kr. več na leto. Posamezne številke veljajo 7 kr.

Maročnino in ostanila (inserte) prejema upravništvo in ekspedicijska v „Katol. Tiskarni“ Vodnikove ulice št. 2.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma se ne sprejemajo.

Vredništvo je v Semeniških ulicah h. št. 2, I., 17.

Izhaja vsak dan, izvenem nedelje in praznike, ob 1/6. uri popoldne.

Štev. 211.

V Ljubljani, v petek 15. septembra 1893.

Letnik XXI.

Leon XIII. ogerskim škofom.

Mogočna in veljavna je beseda Leonova! Kaderkoli on spregovori v kaki okrožnici, pazi ves svet, kaj bo povedal. Katoličani se radujejo, navdušujejo in v dobrem vtrjujejo, njih nasprotniki pa strmé, prisiljeni hvalijo, a ob enem zavijajo in spodkopujejo vpliv besedi papeževi.

Tako je tudi sedaj z okrožnico, katero je Leon XIII. razposlal ogerskim škofom. To pismo spričuje, kako papež dobro pozna cerkvene in državne razmere na Ogerskem, kjer hoče s svojim vrhovno-pastirskim poukom rešiti, kar je na Ogerskem rešiti še sploh mogoče.

Zopet ta okrožnica je nov sijaj, ki tako čudežno in veličastno obžarja Leona XIII. — luč na nebu! — Okrožnica je namenjena za Ogersko, a je jednako uporabna tudi za vsak drug kraj, ker le bolj splošno in načelno razpravlja javne razmere in potrebe na Ogerskem, katere so pa več ali manj slične razmeram in potrebam po drugih krajih.

Verska šola, volitev vernih poslancev, dobre knjige in časopisi, krepitveno delavno duhovstvo, tega želi, to naroča Leon XIII. škofom ogerskim, ta opomin velja pa tudi katoličanom po drugih krajih.

Zato priobčimo tudi v našem listu to velevažno okrožnico ter jo radi preglednosti razdelimo v posamezne odstavke.

Znamenita okrožnica slove:

Častiti bratje!

Pozdrav in apostolski blagoslov.

I. Vvod.

Stanovitno udanost in zvestobo Ogrov do tega apostolskega Stola so vedno v veliki meri vračali rimski papeži z očetovsko dobrohotnostjo, in tudi Mi nismo nikdar zamudili prilike kazati Vam svojo posebno ljubezen in skrb. To Naše mišljenje pokazali smo na poseben način, ko je Ogerska pred sedmimi leti slavila spomin velicega in srečnega do-

godka. Porabili smo to priložnost, da smo Vam, prečastiti bratje, poslali pismo, in v njem omenjali podedovane vere, kreposti in velikih del Ogrov, ter Vam podali svete o stvarih, katere so v blagor in srečo tamošnjemu narodu v sedanjih katoličanstvu tako sovražnih časih. Ravno iz tega povoda in iz ravno iste namere Vam sedaj zopet pišemo. V resnici zahteva značaj Naše apostolske službe, da glede na stvari, ki tam poslednji čas vznemirjajo srca vseh, pozivljamo še bolj odločno Vas in Vašo duhovščino da je stanovitna in trdna ter vedno pripravljena času primerno poučevati in opominjati Vaši skrbi izročeno ljudstvo.

Toda v Vaši deželi so še druge stvari, ki Nam napravljajo nove skrbi. Mi imamo v mislih dan za dnevom večje nevarnosti, ki preté veri. Te pred vsem obračajo ná-se Našo skrb in misli, in zahtevajo, častiti bratje, Vaš poseben trud, in Mi zaupamo, da boste ustrezali v vsakem oziru Našim nasvetom in Našim nadejam.

Kar se tiče dolžnostij katolikov sploh, posebno pri ojestem in zavratnem pobijanju krščanskih naprav, morajo vsi prav posebno resno in marno premišljevat, koliko je na tem, da se ohrani vera v državi pri vseh spremenah časov in razmer, in koliko je na tem, da ohranimo popolno in trajno jednodušnost. Gre se namreč za največje in najvišje vseh dober, za večno izveličanje ljudi, ter za ohranjenje in varstvo tega, kar je za mir in pravo srečo v državljanski družbi neobhodno potrebno. Ravno tako so mislili oni odlični in najhvaležnejšega spomina vseh potomcev vredni možje, ki so kot odlični vzgled duševne kreposti povsod in v vseh časih s svetlo lučjo žareli in se skazali kot zid okrog hiše božje, pripravljeni žrtvovati ne le imenja, temveč tudi življenje za vero in cerkev.

V tem oziru ima tudi Vaša Ogerska v dolgem teku let mnoge in veličastne domače vzglede. Da je ostala zvesta in stanovitna katoliški veri, katero je dobila od kralja in apostelna Stefana, to je poleg posebne milosti božje sad stanovitosti naroda; do-

bro je spoznal: če gre za vero, da je v nevarnosti slava njegovega imena in njegova celotnost.

Čudovito je, kako velikanske in odlične prednosti je vzgojila ta duševna lastnost, s katero so Ogri v težkih časovnih razmerah kazali toliko poguma in vstrajnosti, kolikoršna je bila nevarnost. Ravno zaradi teh lastnostij odbili so zmagovito večkratne napade Tatarov in dolga in silna napadanja mohamedancev in se pokazali vredne, da so jih na vse načine podpirali najslavnejši vladarji, najbolj pa rimski papeži, kajti bojevali se niso le za Ogersko, temveč za katoliško vero in za rešitev zapada.

Ravno tako je tudi Ogerska prestala brez velike škode viharje novega časa, ki so pri sosednih narodih tako razruševali, dasitudi so se ob njo zaganjali, in je vsled njih marsikaj trpela. Ravno tako bode prestala brez škode vse nevarnosti v bodočnosti, ako bode le spoštovala vero in če bodo vsi spoznali, kaj so njih vsakdanje dolžnosti, in jih prav natančno izpolnjevali. (Dalje sledi.)

Bratska beseda.

Iz Hrvatske meseca septembra.

Tedaj cela slovenska družina se je v Trstu izneverila sv. kat. cerkvi ter prestopila v pravoslavlje. To novico so radostno razglasili liberalni slovenski listi, a posebno se „Slov. Narod“ pohvalno izraža o tej „rodoljubni“ rodbini. Mi Hrvatje smo pa z žalostjo brali ono notico in od srca pomilujemo ono neprevidno slovensko družino. In to po vsej pravici. Zakaj mi živimo vže stoletja z razkolniki in reči moramo po britkih skušnjah, da nismo še nikdar od nobenega nasprotnika morali trpeti toliko, kakor ravno od razkolnikov. Za časa krvoločnega Turka, ko je šlo vse proti njemu, so se razkolniki z njim družili ter nas boreče se „za krst častni i slobodu zlatnu“ sramotno izdajali temu zakletemu sovražniku imena krščanskega. To nam žalibože, jasno priča naša zgodovina iz one dobe. Ljubši je bil razkolnikom polumesec, kakor pa mi njih bratje po krvi in

LISTEK.

Guy de Maupassant.

Napisal Josip Jaklič.

„Usodo Maupassant-ovo obžalovali so vsi; smrti njegove pa ne bode obžaloval nihče,“ pisal je nedavno glasoviti kritik Brandes. In govoril je resnico. Človeku, ki je preživel intelekt svoj, ni fiziška smrt več strašna — ona mu je le rešiteljica iz trpljenja.

Kakor malokateremu novejših francoskih pisateljev bilo mu je občinstvo naklonjeno koj iz prvega početka. Boriti se mu ni bilo z nepremagljivimi ovirami in z duhomorno bēdo, kot se je moral na pr. Aleksander Dumas fils, Alphonse Daudet in pa tudi Emile Zola. Prišel je — in zmaga je bila njegova.

V tridesetem letu svojega življenja — popreje se ni pečal s slovstvom — stopil je prvokrat na literarno poprišče. Drobnost naturalistiško povestico „Boule de Suif“ vsprejeli so Francozi z izrednim veseljem. Čitajo jo še dandanes in ostala jim bode najbrž vedno nepozabna. Emile Zola, v čegar zbirki „Soirées de Médan“ je bila prvič objavljena, dejal

je ob grobu Maupassant-ovem, da je slovstven biser, dovršeno delo ironije in nežnosti. Dasi s popolnim pravom zavračamo Zolin izraz „nežnost“ ter pravimo pravilnejši in primernejši „čuvstvenost“, priznati moramo, da je vodja naturalistiške šole govoril vendar le prav.

Maupassant je naturalist, a njegov naturalizem je različen od onega, kojega zastopa učitelj njegov Emile Zola. Ironija in satira preveva njegovo prvo delce; čuvstvenost javlja se nam na vsaki strani. Na ženski skoro ne vidi družega, nego spol. Pri vsem tem razlikuje se njegov verizem od običnega. On ima sicer posebno nagnenje, prikazivati nam preširno i nedostojnosti: a to vselej z izbranimi, dostojnimi besedami, česar n. pr. Zola in drugi ne poznajo ali vsaj nočejo poznati. Čuvstvenost njegova je sicer dosti opolzka, a vendar primeroma še zdrava, vsaj dosti bolj, nego n. pr. oni bolestno-prenapeti senzualizem, ki preveva vzlasti najnovejšo literarno šolo na Nemškem.

Slog mu je vseskozi priprost, jasen; ravno zato pa tudi krasen in posnemanja vreden. Duševnega stanja ne slika nam kot tacega nikdar, temveč vsakokrat ga mojstersko zavije v dejanje samo.

Na „Boule de suif“ sledila je dolga vrsta kratkih, preširnih, poltenih novelic, a poleg tega tudi

veliki resni romani, v kojih nam dovršeno slika srčno življenje omikanih žen. Naj navedem le nekatere, kajti kljub samo desetletnemu slovstvenemu delovanju polnijo njegova dela nad dvajset debelih zvezkov.

Prvi roman njegov je bil „La maison Tellier“, od kojega se je takoj prodalo 11.000 izvodov. Za tem je spisal „Mademoiselle Fifi“, s katero pa ni imel baš posebne sreče, „Une vie“, dosedaj razpečana v 200.000 izvodih, „Au soleil“, „Ivette“, „Pierre et Jeanne“, „Sur l'Eau“. Največji gmotni uspeh pa je dosegel z „Bel Ami“, koji je doživel 80 izdaj, vsaka po 5000 izvodov.

Poleg proze pečal se je tudi s pesništvom. Tudi tu prevladuje čuvstvenost. Spolni nagon prešinja po njegovem nazoru celó vesoljstvo. — Slog mu je tudi tu krepak, jednat.

V zadnjih letih pa je zašel Guy de Maupassant na čisto novo pot. Njegova razposajena preširnost umaknila se je otožnosti in razvijati je pričel svoje filozofsko naziranje sveta. Postal je skrajno pesimističen. Brez ideala, brez vere, sploh brez vsake moralne zaslombe moral je iz naturalizma, oziroma materijalizma dospeti do pesimizma. Jel je preiskavati globine človeškega srca in zapuščati golo čuvstvenost. Slednjič nam je naslikal v „Fort comme

jeziku. Koliko se je naše krvi prelilo zavaljo teh Efiatov samo za popa Mesića in frančiškana Ibrišimovića! Prvi († 1711) se je boril v Krajini proti polumesecu, a drugi († 1698) v Slavoniji. Vse jima je pomagalo v težkem boju, samo razkolniki so pomagali Turčinu.

In od one tužne dobe vse do danes so oni vedno naši hudi verski in narodni nasprotniki. Oziroma se samo na ona leta nazaj, od kar imamo Hedervary-ja na banskem prestolu. Kakor je znano, je ban Kuen Hedervary silno oslabil naš življ. Iz našega sabora je potisnil vse narodnjake, razun šestorice, iz državnega zbora pa popolnoma vse. Častna mesta naših junakov zasedajo sedaj karikature v Zagrebu in v Budimpešti. Vse to je pa sedajni ban dosegel tudi mnogo s pomočjo razkolnikov. Oni so mu vedno in povsodi na strani, kedar gre nas zatirati. Ni Mažar, ni žid, ni luteran ni do zdaj toliko škodoval narodu našemu kakor razkolni Srbi.

Pri vsaki priliki nas zaničujejo in zasmehujejo. Kdo se ne spominja njih surovosti, katero smo morali prenašati letos v Dubrovniku in te dni v Kninu? Tako ostudno se ni še o nas govorilo in pisalo, kakor govorijo in pišejo o nas Srbi.

Komu ni znano surovo obnašanje razkolne mladine do naše hrvatske mladosti? Mislim, da je še vsakemu v spominu žalosten dogodek na karlovški gimnaziji in letošnje postopanje Srbov na zagrebški gimnaziji. Menim, da bi bilo odveč omenjati še drugih tacih dogodkov.

In koliko nam ti škodujejo tudi v moralnem oziru? O morali njih svečenstva se niti ne da govoriti. Ljudstvo je pa tudi tako nemoralno, da je malo upanja na poboljšanje. Kdor se hoče o tem prepričati, naj se potruži v bivšo Krajino. In kako je tudi narod tatinski in roparski. Pred njim nisi nikjer varen. Kar le more, ti vkrade in odnese, a pop ga potem pohvali, da je momak. To mnogo vpliva tudi na naš narod. Zato je naše ljudstvo, ki živi mej razkolniki, mnogo slabše in ni ga mogoče vblaziti.

V vsakem oziru nam tedaj razkolniki mnogo škodujejo. Oni so naši strastni nasprotniki. Njih sovražstvo do nas je tako veliko, da volijo biti konj, kakor pa naši bratje. V Dalmaciji so se pri volitvah združili z iredentovci proti Hrvatom. Menim, da je s tem vse povedano.

Zato ni mogoče, da bi se z njimi delovalo na katerem koli polju. Prepričan sem, da bi se vsaki Hrvat raje poturčil, ko bi na to prišlo, kakor se pa razkolil.

Vsled tega žalujemo, da se najdejo tudi med Slovenci taki, ki prestopajo v razkol. Cesar ne bi mi nikdar storili, to delajo Slovenci. Ostavljajo svojo sv. vero ter prehajajo k našemu krutemu sovražniku. In če vprašamo, kdo je tega kriv, moramo reči: Tega so krivi liberalni slov. časopisi.

Dan za dnevom napadajo ti listi kat. cerkev in njene vidne nositelje. Kat. cerkev se v njih slika kot sovražnica in zatiralka Slovanov, razkolna kot jedina rešiteljica slovanstva. Da pri tem bijejo zgodovini in resnici v obraz, za to se ne zmenijo.

Mnogi Slovenci res vse verjamejo. Zato so vže popolnoma napojeni s smrtnim sovraštvom do vsega

katoliškega. V tem sovraštvu pa zapuščajo pravo cerkev božjo, ter se mečejo v naročje mrtvega razkola. Ni li to objokovanja vredne?

Da! S tem se pehate v časno in večno nesrečo ter se kažete nam popolnoma nasprotni. Od ene strani se nam približavate, z druge strani koketujete z našimi fanatičnimi nasprotniki. Nam in njim vendar ne morete ob enem služiti. S tem se stavljate v nasprotje tudi z našim dičnim Strossmayerom. On pomiluje v razkolu živeče Slovane in teži vedno za tem, da bi se čim preje vrnili v naročje sv. kat. cerkve, zakaj le v ti cerkvi je Slovanom zajamčena časna in večna sreča.

Sklenem: Bratje Slovenci, ako hočete biti v resnici naši prijatelji, ne tirajte Slovencev v razkol, temveč delujte na to, da se slovanski razkolniki vrnejo k nam. Le v katoliški cerkvi je Jezus Kristus; le v tej cerkvi je ona vera, katera človeka osreči, naj tudi vse drugo zgubi; le v kat. cerkvi je ona sv. vera, v kateri bode narod ohranil svoj obstanek.

Politični pregled.

V Ljubljani, 15. septembra.

Izjemno stanje na Češkem. Jedva se je razglasilo izjemno stanje za praške deželne sodnije okoliš, že je govor, da se razgasi tudi za okoliš plzenskega okrožnega sodišča, ako bi razmere to zahtevale. Že začetek izjemnega stanja je pokazal, da ni naperjeno v prvi vrsti proti Mladočehom, temveč proti socijalnodemokratskemu gibanju in pa proti onim mladočeškimi poskusom, da bi socijalistične delavce porabili v svoje namene. Zadnji čas so mladočeški poslanci obiskovali socijalistične shode in na njih zagotavljali, da so prijatelji socijalnih demokratov. Nekateri so pa mislili, da to delajo mladočeški vodje zaradi tega, da delavce uporabijo za kakšne izgrede. Bodi temu kakor koli, toliko je gotovo, da bi Mladočehov sedaj ne dolžili, da so krivi socijalističnih izgredev, ko bi se ne bili socijalnim demokratom tolike laskali. Od tod prihaja, da vlada mej njimi in socijalnimi demokrati sedaj ne dela razločka. Pomisliti je tudi, da je glasilo najradikalnejših Mladočehov „Neodvislost“ tudi naravnost zagovarjalo razgrajalce pred cesarjevim rojstnim dnem, pozivljalo državne poslance, da se za nje potegnejo. Ta list je zamerjal češkim vodjam, da se za te dogodke hočejo otrestiti odgovornosti, in tako dajal razumeti, kakor bi bili Mladočehi nabujskali delavce, potem jih pa zapustili. Vlada je ustavila vse socijalistične liste v Pragi, omenjeno „Neodvislost“ in mladočeški dijaški list. Drugim mladočeškim in protisemitskim listom se je naznanilo, da imajo tri ure pred izidom liste poslati v cenzuro, da ne pride noben izvod brez cenzure v javnost. Govori se, da se mislijo „Narodni Listy“ preseliti v Brno, ali to bi jim le deloma pomagalo. Namestništvo bi potem prepovedalo njih razširjenje po okolišu, za kateri velja izjemno stanje, zlasti pazilo, da se ne bi razširjali po pošti. Staročeški listi naglašajo, da so vse zakrivila le mladočeška protidinastična hujskanja, da je torej mladočeška stranka odgovorna za vse rane, ki se vsečejo narodu češkemu. Katoliški „Ceh“ pravi, da je izjemno stanje prvi plod, ki je z mladočeško-

revolucijonarnega drevesa padel češkemu narodu ne v naročje, temveč na glavo. Od poljskih glasov naj omenimo, da „Gazeta Narodowa“ odobrava izjemne naredbes, ker so se v Pragi pod socijalističnomladočeško firmo dogajali poulični izgrede, ki so jasno kazali značaj anarhije in je torej odločno vladno postopanje popolnoma opravičeno. Nobena vlada, kateri je kaj ležeče na ohranjenju reda, ne more mirno gledati izgredev, kakeršnih so se zakrivil Mladočehi v zvezi s socijalisti. Previdnejši elementi češkega naroda bodo sami spoznali, da je bil potreben ta korak. Poljski klub bode gotovo spoznal, da je vladno postopanje opravičeno. Poljaki ne morejo nobenega podpirati, ki moti mir, ki je v interesu Galicije in države. — Vsi klubi v Pragi so vsled izjemnega stanja že morali prenehati svoje delovanje.

Preosnova šol v Galiciji. Z letošnjim letom je v Galiciji stopila v veljavo nova vredba šol. V kmetskih občinah in manjših mestih bode jednodostirirazredne šole, v večjih mestih pa pet- in šestrazrednice. Poslednje bodo nekake meščanske šole, kajti na njih bode nastavljena tudi po dva strokovna učitelja za računstvo, risanje in prirodoznanstvo. V mešanih okrajih se bode v šoli poučeval tudi drugi deželni jezik. Nemščina se bo učila od tretjega razreda dalje. V nemških šolah se bode pa učila poljščina, kar pa nemški listi že zmatrajo za popoljševanje Nemcev. Svéda, če se Slovan mora učiti nemščine, je vse v redu, ali če se pa mora Nemec učiti kakega slovanskega jezika, so pa vsi križi in težave. Tukaj se kliče takoj na pomoč član 19. osnovnih zakonov o občinih pravieah državljanov, o katerem Nemci sicer ne marajo dosti slišati. Po našem mnenju so nove šolske uredbe še precēj primerne za Galicijo.

Veliki Berolin. Kakor so se na Dunaju zjediniili predkraji z mestom, ravno tako se misli v Berolinu več krajev spojit z mestom. Že letos se bode baj v deželnem zboru stavil dotični predlog. Dunajčanje se ne čutijo posebno srečne na velikem Dunaju, kdo vé, če bode prebivalstvo velikega Berolina srečnejše.

Nemci v Rustiji. V Lodzu na Ruskem Poljskem je več tovarn, katere vodijo največ nemški tehniki in delovodje. Na povelje ruske vlade morali so vsi ti Nemci pred posebno komisijo dokazati znanje ruščine. K izpitu je bilo povabljenih okrog 1000 oseb. Stiri petine jih je napravilo izpit iz ruščine, drugi so pa morali takoj pustiti svoje službe in se izseliti iz Rusije.

Brazilija. Pred braziljskim glavnim mestom je zdaj najbrž boj. Vodja vstašev bombarduje mestne utrdbe. V to je prisiljen, ker je zaprt v rijodejaneirjskem zalivu. Utrdbe mu zabranjujejo izhod, na suho mu ne pusti mestna posadka.

Šolstvo.

Blagoslovljenje šolskega poslopja pri sv. Bolfenku.

Iz ormoškega okraja, 12. sept.

Na prijaznem hribu sv. Bolfenka na Kogu praznovali smo v nedeljo, dné 8. septembra, redko, a prelepo svečanost blagoslovljenja šolskega poslopja. Že davno so bili Bolfenčanje uvideli nujno potrebo drugih šolskih prostorov, zakaj dosedanje šolsko poslopje z jedno šolsko sobo bilo je za blizu 300 otrok mnogo premajhno, — a gmotne in druge okolščine jim dolgo niso dopuščale izvesti svojega plemenitega naklepa.

No, čakali so še farani tudi tega trenutka, da zamorejo s ponosom kazati na svojo šolo, češ, tudi mi imamo poslopje, ki ustreza vsem postavnim terjatvam!

Poslopje, dasi samo prenovljeno in v nadstropje povzdignjeno, je prav okusno in prikladno napravljeno, zato so se pri običajni kolavdaciji izrekli o stavbi tudi vsi zvedenci jako pohvalno in priznalno.

Slovesnost se je pričela s cerkvenimi pravili. Ob 10. uri je imel velečast. g. dekan Schwiniger pridigo v cerkvi. Z lepimi besedami je razložil najpoprej pomen slovesnega dné za farane bolfenške, zatem je pojasnil dvojni namen ljudske šole, namreč: nabirati si na podlagi verskih resnic potrebnih znanostij in vednostij za poznejše življenje. Sploh pa je ves ta govor s svetega mesta živo pričal, da je velečast. gosp. dekan narodnemu šolstvu zeló naklonjen, pravemu učiteljstvu pa prijazen.

Kako primerna je bila prisposodobitev učitelja z vrtaarjem, ki goji, oskrbuje ter požlahtnuje drevesca v svoji drevesnici, veseleč se, ako se lepo razvijajo

la mort“ in v „Notre coeur“ ljubav že skoro brez vsake čuvstvenosti, zmes nežnosti in sanjarstva. Idejo prvega teh dveh del zajel je Maupassant iz sv. pisma: „Fortis est ut mors dilectio!“ Gotovo, a ne po načelih veristiške šole! In Maupassant je bil po svojem mišljenju v bistvu vendar-le še vedno naturalist. . . .

Kot takemu pa ljubav ne more biti družega, nego način javljanja spolnega nagona; ona mu je istovetna z obožavanjem materije, s hrepenenjem po uživanju v spolnem združenju. A obožavanje materije, hrepenenje po uživanju ne more preživeti smrti; taka ljubav pač ni fort comme la mort. . . . Ko je Maupassant pisal delo „Forte comme la mort“, bil je najbrže že na poti do blaznosti.

Maupassant je šel še dalje. Čuvstvenost — katere prvoboritelj je bil nekda — je sedaj sovražil. Premišljal je duh človeški, postajal fantast in se polagoma bližal misticizmu. Da bi bil še dalje živ, kdo vé, je-li bi ne bil dospel do idealizma, do vere? . . .

A prehitela ga je, še predno je prišel do tega cilja, duševna smrt.

V delih „La horla“ in „Un fou“ — kjer nam slika, kako se razvija počasi blaznost v človeški

duši, nahajajo se prvi sledovi bolezni Maupassantovi. In res, ni dolgo trajalo: pred jednim letom jel mu je polagoma giniti razum; umrl je duševno popolnoma. Tudi telesne moči jele so izginjati, dokler ga ni smrt oprostila nadaljnega, tako rekoč samo še navideznega življenja. Smrt njegova presenečila je svet, dasi so jo vsi pričakovali.

Kaj je bil pravi uzrok blaznosti Maupassantove, ne vemo. Morebiti prenaporno delovanje njegovo, morebiti razkošno življenje, morda skrajna njegova nervoznost; najverjetnejše pa je, da je kal duševne bolezni prinesel že seboj na svet kot dedščino po stariših.

Kot človek bil je Guy de Maupassant ljubezniv, prikupljiv, brez prilizenosti in brez častihlepija. Brez vsakršne vere bil je materijalist in kot tak v književnosti naravno naturalist. V človeško sreč videl je kot malokdo. V tehniki napredoval je od dne do dne. . . .

Dasi tudi zavračamo verske, socijalne i literarne blodnje njegove, priznati moramo ipak — ako sodimo nepristranski — da je bil Guy de Maupassant velik pisatelj v obče, brez vse dvojbe pa gotovo jeden prvih mej francoškimi slovstveniki devetnajstega veka.

ter mu donajajo le plemeniti sad. Tudi zahtevo, zakaj in kako morajo stariši šolo in učitelja pri njegovem delu podpirati, razložil je velečast. gosp. dekan dokaj lepo.

Tu so mi hodile na misel pomenljive besede prvega našega pedagoga (vzgojitelja), ki je dejal: „Svet se po samih šolah ne poboljša, ako stariši domá pravega dná ne položijo, gospodarji in gospodinje učiteljem ne pripomorejo. Učitelji v šoli nauke otrokom v glavo, svete kreposti v srce sadijo, polivati in pleti jih pa morajo oskrbniki domá.“

Po končani pridigi daroval je slovesno sv. mašo domači župnik čast. g. Trampuš, stregla pa sta mu bolfenski domačin, sedaj kapelan v Ormožu, čast. g. Munda, in bogoslovec g. Janežič od sv. Miklavža. Pri sv. maši je pól pod vodstvom nadučitelja gosp. Vabiča mešan zbor ormoške čitalnice, ki je vzbudil že pri zadnji škofovski slavnosti v Ormožu občno pozornost.

Ko je služba božja minula, podali smo se med zvonjenjem, streljanjem in sviranjem godbe z mladino vred v novo šolsko poslopje, kjer je velečast. gosp. dekan izprosil blagoslova božjega vsemu delovanju, ki se bode vršilo v tem zavodu.

Zdaj nastopi c. kr. okrajni nadzornik g. Ranner kot zastopnik g. c. kr. glavarja, kateremu ni bilo mogoče udeležiti se slavnosti, ter v daljšem govoru pojasnjuje pomen slovesnega dneva, ki je tako veliko število odlične gospóde ter toliko ljudstva iz raznih far privabil na drugače tihi in mirni hribček sv. Bolfenka. Zahvaljeval se je krajnemu šolskemu svétu, zahvaljeval občinam ter vsem, ki so pripomogli v to, da se je preobrazila stara, postavnim zahtevam neustrezajoča šolska hiša v tako krasno šolsko poslopje.

Omenjal je nadalje dolžnostij starišev do otrok in učiteljev, polagal je na srce otrokom, kaj jim je storiti in kako ravnati, da postanejo enkrat dobri katoličani in pravi domoljubi, ki žrtvujejo za „vero, dom in cesarja“ vse — življenje in kri.

Navdušen svoj govor končal je g. nadzornik s povabilom, da zakličemo največjemu dobrotniku in pokrovitelju šole, Njega Veličanstvu presvetlemu cesarju, trikratni „Živio!“.

To smo z navdušenostjo storili, otroci pa so zapéli cesarsko himno.

Omenim naj še, da se je domači nadučitelj g. Slanc, — ki si je poleg voditelja stavbe, g. Zabavnika, za novo šolsko poslopje stekel tudi obilo zaslug, — zahvaljeval v posebnem govoru vsem blagim naklonjencem šole, katere je stalo zidanje gmotne ali pa druge žrtve.

Zahvala nekega učenca, ki je stopil za tem na govorniški oder, ganila je marsikaterega poslušalca do solz. — Kakšno moč ima vendar nežni glas, ki pride iz ust nedolžnega otroka! Otroci še zapojó nekoliko pesmic, in oficijelni del slovesnosti je bil končan.

Na to so bili otroci pogoščeni s kruhom, bidadrami, mesom in jabolčnikom (za vse to so poskrbeli prijatelji in prijateljice mladine), — odrasli odličnejši góstje pa so se podali v gornje poslopje, kjer je bilo v prostorni sobi pogrnjeno za „skupni obed“. Nad sto oseb sedé okrog bogato obloženih miz. Ko smo se nekoliko okrepčali, začele so se raznovrstne napitnice, od katerih pa zaradi pomanjkanja prostora omenjam samo tri.

Prvo je sprožil gosp. Slanc premilemu našemu vladarju Francu Jožefu I., ki tako po očetovsko skrbi za svoje raznovrstne narode. Cesarsko pesem smo odpéli stojé. Druga napitnica gosp. nadzornika Rannerja veljala je velečast. gosp. dekanu, kot pravemu podpiratelju in pospeševatelju šole, ki je to že pri večjih priložnostih, zlasti pa danes, s svojo lepo in poučljivo pridigo v cerkvi jasno dokazal. Gosp. dr. Geršak, ud okrajnega šolskega svéta v Ormožu, je v daljšem govoru napival g. Rannerju kot voditelju učiteljstva ptujskega okrajnega glavarstva, proseč ga, da bi čuval, oziraje se na šolske zakone, po učiteljih svojega področja ljudstvu dve reči, kateri taisto neizrečno ljubi: sv. katoliško vero in pa njegovo narodnost, kajti le tedaj bode vladalo mej prostim ljudstvom in učiteljstvom za šolski napredek toliko potrebno soglasje.

Slišali smo še več jedrnatih napitnic. In s tem končam. Ne morem pa tega lepše in boljše storiti, kakor da vrlim in prijaznim Bolfencanom iz srca želim: „Daj mili Bog, da bi se vzrejala v novem šolskem poslopju, kojega zgradba Vas je stala toliko truda in požrtvovalnosti, Vaša deca vedno v dobre

in koristne ude človeške družbe, kojih se bode kedaj veselila cerkev, domovina in pa narod slovenski!“
A. K—i.

Dnevne novice.

V Ljubljani, 15. septembra.

(Grof Hohenwarth.) naš državni poslanec, mudil se je zadnje dóbo na svojem posestvu v Ravnem na Notranjskem, a predvčerajšnjim se je zopet povrnil na Dunaj.

(Dolenjska železnica.) Kakor kaže novi vožni red za železnico Ljubljana-Kočevje, bodo vozili vsaki dan trije vlaki iz Ljubljane v Kočevje in trije iz Kočevja v Ljubljano, in sicer: iz Ljubljane ob šesti uri 25 minut, in pride v Kočevje ob 9. uri 23 m.; iz Ljubljane ob 12. uri, v Kočevje ob 2. uri 58 m.; iz Ljubljane ob 6. uri 10 minut zvečer, v Kočevje ob 9. uri 8 minut. — Iz Kočevja v Ljubljano: ob 5. uri 12 minut, v Ljubljano ob 8. uri 10 minut; iz Kočevja ob 10. uri 3 min., v Ljubljano ob 1. uri 1 min., iz Kočevja ob 5. uri 47 min., v Ljubljano zvečer ob 8. uri 46 minut.

(Kanončno vmeščen) je bil danes č. gospod France Kregar na župnijo Javorje nad Škofjo Loko.

(Umrli) je, kakor smo že včeraj na kratko poročali, v Šmartinu pód Šmarno goro velezaslužni župnik, preč. g. Ant. Namre. Rajni je bil rojen dne 7. prosinca 1812 v Starem Trgu pri Ložu; v mašnika posvečen 3. avgusta 1836. Služboval je za kapelana v Poljanah, Borovnici in Hinjah. Samostojno dušno pastirstvo je izvrševal v Gotenici in Nemški Loki na Kočevskem, v Kopanju in 29 let župnik v Šmartnem. Letos je stopil v zasluženi pokoj zaradi bolezni in starosti. Bil je izvanredno pobožen, v bolezni potrpežljiv in za čast božjo vnet duhovnik. Zložil je mnogo pobožnih pesnij, katerih je mnogo natisnjenih v „Zg. Danici“. Tam in drugod je pisal tudi mnogo drugih vzlasti zgodovinskih spisov. Še kot sedemdesetletni starček je zlagal latinske pesmi. Pogreb bo v soboto ob 8. uri. Blagemu, za cerkev in narod toli zaslužnemu rajnemu daj Bog večni mir!

(Ministerstvo za notranja dela) razpustilo je dunajsko nemško društvo „Germanenbund“, ker je pri nekem zborovanju prekoračilo svoja pravila. Ta razpust velja tudi za vse podružnice v ostalih kronovinah, vsled tega razpade tudi Ljubljanska, koje načelnik je bil odvetniški koncipijent dr. Otto Vallentschagg.

(Deželni brambovci) završili so letošnje jesenske vaje na Notranjskem in se vrnili na svoja stalna bivališča. Včeraj v noč došla sta s teh vaj tudi bataljona št. 24. in 25., t. j. ljubljanski in novomeški, z rezervniki vred v Ljubljano. Zadnji odidejo sedaj vsak na svoj dom.

(Kontrolni shod) dopustnikov, rezervistov in nadomestnih rezervistov za ljubljansko mesto bode: za pešce in lovce dne 12., za ostale rezervnike pa 13. okt. letos ob 9. uri dop. v šentpeterski vojašnici. Za one ki bodo ta dva dneva zamudili ali zadržani k shodu priti, odločen je 10. dan nov.; če tudi ta dan izostanejo, bodo brez ozira na kako opravičenje postavno kaznovani. — Za c. kr. 25. domobranski bataljon za Ljubljansko mesto dne 1. in za okraj ljubljanske okolice, razen sodnega okraja Vrhnika, dne 2. oktobra t. l. v Ljubljani.

(Ogled v zadevi nasadov na ljubljanskem gradu), o katerem smo v jedni zadnjih števil k omenjali, vršil se bo na licu mesta v ponedeljek dné 18. t. m. popoldne ob tretji uri. — Pripomniti imamo danes le še to, da bi vsakako kazalo lotiti se resno dela v tem oziru in zlasti pretresavati vprašanje, bi li ne kazalo poskusiti nasaditi po nekaterih bolj ugodnih mestih gradu jedne ali druge vrste grmičevja in podobnih rastlik.

(Premovanje konj) je bilo dne 11. t. m. v Št. Jerneju. V razsojevalni komisiji so bili gospodje: J. Beutler, c. in kr. ritmojster; Josip Frid. Seunig, podpredsednik c. kr. kmetijske družbe, in J. Lenarčič, odposlanec konjerejskega odseka. Premije so dobili za kobile z žrebeti: Matija Venne iz Bučke 35 gld., Janez Strojín iz Ostroga 20 gld., Matija Kerin iz Podlega 15 gld., Jože Skukelj iz Zaboršta 15 gld., Martin Cotarič iz Slinovca 15 gld., Janez Vrtačič iz Pristave in Nace Rangus iz Čadreža srebrni svetinji; za mlade breje kobile: Jože Hrovat iz Gorenje Brezovice 25 gld., Martin Repsel od Sv. Jakoba 20 gld., Franc Gregorič iz Rakovnika 15 gld., Janez Vrtačič iz Pristave 15 gld., Franc

Tratnik iz Št. Jerneja 15 gld., Jože Globevnik iz Stare vasi, Janez Hrovat iz Št. Jerneja in Franc Cinkole iz Dobrovske vasi srebrne svetinje; za jednoli dveletne žrebice: Nace Wutscher iz Brezovice 15 gld., A. Terček-Pečar iz Kostanjevice 10 gld., Franc Borse iz Maharovca 10 gld., Franc Fabjan iz Spodnjega Gradiša 10 gld., Franc Keršin iz Dol 10 gld., Janez Strojín iz Ostroga 10 gld., Fr. Jordan iz Malence, baroninja Bors iz Pletarjev, A. Straus iz Kostanjevice in A. Barbarič iz Čadraža dobili so srebrne svetinje. — Dne 12. septembra je bilo premovanje v Trebnjem. V komisiji so bili gg. Beutler, Seunig in J. Jambs, odposlanec konjerejskega odseka. Premije so dobili za kobile z žrebeti: Jožefa Hribar iz Vel. Gabra 35 gld., Jožef Šušteršič iz Toplice 20 gld., Julij Treo iz Male vasi 15 gld., Anton Planinšek z Mirne 15 gld., Anton Bizjak iz Skuča 15 gld., Anton Žgur od Bele cerkve 5 gld., Janez Ferlič iz Novega Mesta in Franc Bevc iz Loke srebrni svetinji; za mlade breje kobile: Jakob Košak iz Družinske vasi 25 gld., Jože Rus iz Mirne peči 20 gld., Simon Pristav iz Šent Vida 15 gld., Marija Gressl iz Trebnjega in Marija Petan iz Podboršta srebrni svetinji; za žrebice: Jože Šuštaršič iz Toplice 10 gld., Vincenc Slivnik iz Št. Vida 10 gld., Jože Žagar z Brezja, Jul. Treo iz Male vasi in Alojzij Šušteršič iz Šmartna pri Litiji srebrne svetinje.

(Konjska dirka v Št. Jerneju.) Na dan premovanja konj je v Št. Jerneju bila konjska dirka. Darila so dobili v I. oddelku: Janez Dular iz Maharovca 100 gld., Janez Horvat, iz Št. Jerneja, 50 gld., Jožef Globevnik iz Stare vasi 25 gld.; v II. oddelku: Jožef Grahut iz Gorenje vasi 50 gld., Jožef Rus iz Mirne peči 25 gld. in Martin Rangus s Sela 12 gld. 50 kr.; v III. oddelku: A. Schmid iz Mirne 50 gld., Anton Fettich-Frankheim iz Št. Jerneja 25 gld., Anton Majzek iz Št. Jerneja 12 gld. 50 kr. in Jožef Vrtačič iz Pristavice 12 gld. 50 kr.; v IV. oddelku: Jožef Rus iz Mirne peči srebrno kaseto vredno 100 kron od samostojnega konjerejskega odseka.

(Iz Cirkna.) Že več let pri nas vedno ukrepajo, da naj se zida novo poslopje za sodnijo. In ravno radi tega prispel je v Cirkno dne 6. t. m. okrajni glavar grof Marenzi iz Tolmina. Kakor sem pa čul, bil je njegov nasvet, naj ostane sodnija tam, kjer je bila. Občina naj kupi samo ono hišo, ki zapira prostor pred sodnijo. Pri tem, kolikor sem zvedel, je tudi ostalo. — 9. septembra dospel je v Cirkno, svoj rodni kraj, preč. g. dr. Fr. Sedej, vodja v Avguštinju na Dunaju. Prišel je namreč k pogrebu svojega prijatelja, preč. g. dekana Harmela, v Komen. Po žalostni zadnji uslugi, ki jo je hotel izkazati preblagemu ranjkemu, prišel je pa še obiskat svojo milo mu Cirkno. Imel je v nedeljo, na praznik sladkega imena Marijinega, ob 10. uri slovesno sveto mašo, pri kateri ga je kar presenetilo izborna petje. Da bi svoje rojake po 15 letih zopet pozdravil, prevzel je tudi sam slavnostni govor za ta dan. Ravno 15 let je, dejal je, kar sem se ta dan kot kapelan od vas poslovil. In danes po 15 letih pripeljala me je zopet naša mati Marija k vam, da praznujem njen veseli god v vaši sredi. Globoko v srca segal je jedrnat govor. Saj je pa prišel tudi od srca, iskreno ljubečega svoje rojake. Že isti večer napotil se je, spremljan od preč. g. dekana, v bližnje Šebrelje, kjer je bila potem v ponedeljek osmina po ranjkem g. Harmelu. Sešlo se je deset bližnjih in daljnih gg. duhovnikov, da bi tam, kjer je pokojni toliko dobrega storil, počastili njegov spomin. Slovesni requiem imel je preč. gosp. dr. Sedej. Da je zlasti ta dan prihajalo petje vrlim Šebreljcem iz srca, ni treba mi povdarjati. Po dokončanem svetem opravilu zbrali so se gospodje v prijaznem župnišču, kjer so se dogovorili navzoči, da pokojnemu prijatelju postavijo primeren spomenik, kojega je gotovo tudi zaslužil.

(Od hrvatske meje.) Dne 8. t. m. pridem slučajno v bližnji prijazni varoš Samobor. Nestorju-konjekrotitelju velim kreniti na dvorišče velike gostilne — samoborski „grand-hotel“. Baš mračilo se je. Ko stopim v razsvitljeno dvorano, vidim goste graiti k prozorom, šepetaje: „Sad idu.“ Ob jednem začujem godbo semkaj od glavnega trga. Tovariš pové mi, da danes bilo je v župni cerkvi „klečanje“ (se. pred Izpostavljenim), in za sklep slavnosti gre po trgu procesija z božanstvom, t. j. s sv. Rešnjim Telesom. Vse bolje si ogledati stopim na verando. In tu, kako zanimiv pogled! Pobožnega ljudstva dolga vrsta prihaja iz stranskih ulic ter se razvija

po glavnem trgu. Nemo in resnih obrazov korakajo tikoma verande ponosni tržani poleg prostih mužkarcev. Zadej poleg mestnih gospoj in gospodičin postavne kmetijske žene in deve v slikoviti narodni noši. Slovesna tihota kraljuje, le tamo zdaljška čuti je zvončkanje in polahna godba, ter svetlikajo se v nastalem mraku lučice, znamenje, da se bliža svečeništvo z Najsvetejšim. Poklekne in gospoda na verandi sledi mi barem toliko, da se odkrije, nekogi se nekoliko sklonijo ter z desnico nekaj sunejo proti obrazu, kakor križaje se. Malo sicer, ali ipak nekoliko katoliške zavesti. Ali nekaj drugega pa me je dirnulo kaj neprijetno. Ozrem se po glavnem trgu — vse tamotno, niti jedno okno ni razsvetljeno, kakor bi tu prebivali sami židi in drugoverci. Sicer lepo in mnogobrojno procesijo delalo je to podobno bolj žalnemu sprevedu. Ker pa je prijaznost, uljudnost in dvorljivost naših Samoborcev sploh znana, upam, da bi se stvar dala vrediti z opozorenjem, morebiti bi hotelo vplivati i gradsko načelnništvo.

Društva.

(Gasilsko društvo.) Iz Višnje gore dne 8. septembra 1893. Dne 20. avgusta je imelo naše gasilsko društvo volitev načelnštva in vodnikov posameznih oddelkov. Voljeni so: Skufca Josip, mlinar in posestnik, jednoglasno načelnikom; Bernik Ivan, klobučarski mojster, namestnikom; Vovk Fr., črevljarski mojster, tajnikom; Bartol Ivan, mestni odbornik in posestnik, blagajnikom. Vodniki so: Pajek Jožef, črevljarski mojster; Slatner Vinko, pekovski mojster, in Sevek Franjo, občinski sluga. Z imenovano volitvijo se je naše gasilno društvo temeljito preosnovalo; zlasti v načelnštvo so voljeni vrli možje. Ze več časa se je gojila misel, da se poleg stare brizgalnice omisli še jedna nova. Novozvoljeni odbor se je takoj z vso resnobo poprijel dela, da čim prej vresniči to misel. V ta namen je sklenil prirediti v nedeljo dne 3. septembra veselico s petjem in tombolo v korist društveni blagajni za napravo gasilnega orodja. Tiskanih vabil se je izdalo nad 300. Vsa veselica se je izvršila nepričakovano povoljno. Imela bi se pričeti ob 3. uri popoldne, pa dež jo je zadržal jedno uro. Pri „cesarski lipi“ se je zbralo približno kakih 400 ljudi, morda še več. „Pri lipi“ je bilo razstavljenih lepo število dobitkov, vrednih do 60 gld., z večine poudarjenih od raznih oseb. Po prvi tomboli je bila takoj druga. Naš moški zbor pod vodstvom gospoda Škerbinca je pa zapel nekaj lepih pesmij. S tem je bila veselica na prostem končana. Odličnejši gostje se za tem zberejo pri „Gravelnu“. Načelnik pozdravi navzoče zbrane goste, zahvaljuje se jim v krepkih besedah za pomoč, ker so prihiti podpirati tako koristno društvo, kakor je gasilno društvo; za tem napije presvitlemu cesarju kot podporniku društva, godba pa je zaigrala cesarsko pesem. Bilo je raznih napitnic. Čistega dohodka ima društvo od veselice nad 100 gld. Le vrlo tako naprej in kmalu bo — nova brizgalnica.

Telegrami.

Dunaj, 15. septembra. „Wiener Ztg.“ objavlja imenovanje Karola Coudenhoveja namestniškim podpredsednikom v četrtem činovnem razredu pri namestništvu v Pragi.

Trst, 14. septembra. Kakor poroča „Mattino“, so 300 delavcev arzenala „Stabilimento Tecnico Triestino“ opustili. Dela ni zmanjkalo, ali ni potrebnega materiala zaradi štrajka v Angliji.

Stuttgart, 14. septembra. Cesar Viljem je prišel s princem Neapoljskim semkaj in bil navdušeno vsprejet.

Strassburg, 14. septembra. Po poročilu časopisov je na povelje cesarjevo poli-

cijski predsednik Feichter prestavljen v dispozicijo.

Pariz, 15. septembra. Braziljansko poslaništvo objavlja brzojav iz Rio de Janeiro, da je bombardovanje trajalo šest ur, ne da bi bilo kaj škode napravilo.

Madrid, 15. septembra. Vsled neviht v Novi Kastiliji je strašna povodenj. Promet je ustavljen. Več ljudi je mrtvih.

Madrid, 16. septembra. V Cataloniji so znova zaprli več anarhistov. Dobili so več dinamitnih patron.

Carigrad, 14. septembra. Predvčerajšnjim je v blaznici v Scutariju osem oseb zbolelo za koleru in štiri umrle. Odkar se je pokazala kolera, je 101 oseb zbolelo, 69 pa umrlo.

London, 14. septembra. Po došlih poročilih iz Brazilije, je največja utrdba v rio-dejaneirskem pristanišču potegnila z vstaši.

London, 14. septembra. Od 9000 romarjev iz Tunisa in drugih obsežnih pristanišč jih je 4600 umrlo na potu v Meko in iz Meke.

Rio de Janeiro, 14. septembra. Včeraj se je začelo bombardovanje utrd in mesta. Vse prodajalnice so zaprte. Po mestu se širijo razne vznemirjevalne govorice.

Umrli so:

14. septembra. Ana Cirar, delavčeva hči, 29 let, Hradekega Vas 25, jetika. — Edvard Jenko, železniškega čuvaja sin, 6 mesecev, Streliške ulice 11, pneumonia.

V bolnišnici:

12. septembra. Marija Šolar, kovačeva žena, 35 let, febris puerperalis.

Tujci.

13. septembra.

Pri **Stonu**: Vetter, konzul, s hčerjo, iz Egipta. — Röckl, Weller, Preyer, Königschen, trgovci; Mülleln, odvetnikova soproga; Kren, z Dunaja. — Maly, Moline iz Tržica. — Antič, in Lončarič z rodbino iz Sele. — Xiver, trgovec, iz Berolina. Neuman, trgovec, iz Grada. — Čužek, posestnik, iz Knežaka. — Errath iz Mokronoga. — Gruden in Zorc z Jeličevrha. — Toch, inženir, iz Baden-a. — Wall z rodbino iz Solnograda. — Fürst, logar, iz Čabara. — Franz iz Zagreba. — Karlon s sinom iz Ljubna. — Korč iz Hotederšice. — Rabas s soprogo z Višnje Gore.

Pri **Južnem kolodvoru**: Schwabe in markiz Gozani iz Postojine. — Ortner iz Linea. — Tollazzi, trgovec, iz Logateca.

Pri **bavarskem dvoru**: Oehm, kaligraf, s soprogo, iz Grada. — Perz s sinom iz Nemške Vasi. — Mraule s sinom od Sv. Križa. — Beneš iz Prage. — Wuchse iz Koprivnika. — Menzinger, gostilničar, iz Kamnika.

Vremensko sporočilo.

Dan	Cas	Stanje	Veter	Vreme	Mokrine na 24 ur v mm
opazovanja	zrakomera v mm	toplomera po Celziju			
7. u. zjut.	740 7	12.2	sl. vzh.	jasno	
14. 2. u. pop.	739 4	23.6	sl. jzap.	"	0 00
9. u. zveč.	740 2	16.8	"	"	
Srednja temperatura 17.5°, za 3.5° nad normalom					

Uradne
in trgovske
KOVERTE
s firmo priporoča
KAT. TISKARNA
v Ljubljani.

Zadnji
mesec.

Inomostske srečke
à 50 kr.

Zadnji
mesec.

Glavni dobitek **50.000** goldinarjev.
(457 18—1)
Srečke à 50 kr. priporoča J. C. MAYER.

Dunajska borza.

Dne 15. septembra.

Papirna renta 5%, 16% davka	97 gld. 60 kr.
Srebrna renta 5%, 16% davka	97 " 30 "
Zlata renta 4%, davka prosta	119 " 50 "
4% avstrijska kronina renta, 200 kron	96 " 70 "
Akije avstro-ogerske banke, 600 gld.	983 " — "
Kreditne akije, 160 gld.	339 " — "
London, 10 funtov strl.	125 " 70 "
Napoleonond (20 fr.)	9 " 66 1/2 "
Cesarski cekini	— " — "
Nemških mark 100	61 " 72 1/2 "

Dne 14. septembra.

Ogerska zlata renta 4%	116 gld. 30 kr.
Ogerska kronina renta 4%	94 " 40 "
4% državne srečke l. 1854., 250 gld.	146 " 50 "
5% državne srečke l. 1860., 100 gld.	161 " — "
Državne srečke l. 1864., 100 gld.	194 " — "
Zastavna pisma avstr. osr. zem. kred. banke 4%	98 " 80 "
Zastavna pisma	— " — "
Kreditne srečke, 100 gld.	195 " 75 "
St. Genois srečke, 40 gld.	67 " 25 "

4% srečke dunajske parobrodne družbe	137 gld. — kr.
Avstr. rubečega križa srečke, 10 gld.	18 " 70 "
Rudolfove srečke, 10 gld.	23 " 50 "
Salmove srečke, 40 gld.	66 " — "
Windischgrazove srečke, 20 gld.	65 " — "
Ljubljanske srečke	23 " 50 "
Akije anglo-avstrijske banke, 200 gld.	152 " 50 "
Akije Ferdinandove sev. želez. 1000 gl. st. v.	2875 " — "
Akije južne železnice, 200 gld. sr.	105 " — "
Papirnih rubeljev 100	130 " 37 1/2 "

Nakup in prodaja

vsakovrstnih državnih papirjev, srečk, denarjev itd.
Zavarovanje za zgube pri zrebanjih, pri izrebanju
najmanjšega dobitka.
Kulantna izvršitev naročil na borzi.

Menjarnična delniška družba

„MERCUR“
Wollzeile št. 10 Dunaj, Mariahilferstrasse 74 B.

Pojasnila v vseh gospodarskih in finančnih stvareh,
potem o kursnih vrednostih vseh spekulacijskih vrednostnih
papirjev in vestni sveti do dosego kolikor je mogoče visocega
obrestovanja pri popolni varnosti

naloženih glavnice.

Razpela

vseh velikostij iz jako umetnih lesnih rezbarij pri-
poroča za cerkve, šole, urade, bolnišnice,
rodbine itd. 455 10—4

Fran Stampfl

v Ljubljani v Tonhalle (v bivšem gledališkem poslopju).

Véčjo množino

tirolskega in dolenjskega

svina

le pristno blago, — ponuja po primerno nizki ceni v posodah
od 60 litrov višej

Jos. Paulin

426 7

v Ljubljani, Marijin trg št. 1.

Teodor Slabanja,

srebrar v Gorici (Görz),
ulica Morelli št. 17,

se priporoča prečast. duhovščini za na-
pravo cerkvenih posod in
orodij iz čistega srebra, alpaka
in medenine po najnižji ceni v naj-
novejših in lepih oblikah. Stare reči
popravim ter jih v ognju posrebrim in
pozlatim. — Da si morejo tudi manj
premožne cerkve omisliti razne cerkvene
stvari, se bodo po želji prečastitih p. n.
gospodov naročnikov prav ugodni pla-
čilni pogoji stavlili.

Ilustrovani cenik franco.

Pošilja vsako blago dobro spravljeno
in poštne prosto. 3 36-26

6%no bolgarsko državno hipotekarno posojilo.

V zlatu obrestljivi in povračljivi papir
za nalaganje denarja. — Vsled
mejnarnodnih denarnih kriz se vsa zlata posojila
jako visoko cenijo in dosegajo najvišje kurze.

6%no bolgarsko državno hipo-
tekarno posojilo 50 23

daje poleg tega še nastopne prednosti. Te so:

Hipotekarno zagotovljeno je na prvo hipoteko
v prvi vrsti na železnici Ručuk-Varna in Kaspičan-
Sofija-Kistendil in na pristanišča Burgas in Varno.
More se podražiti, ker te obligacije stojé še
kakih 8 odstotkov pod zlatim pari-kurzom in je
torej pričakovati, da se jim poviša kurz, posebno
ker veliko dohodkov donasajo.

Popolnoma davka in pristojbin je prosto za
sedaj in za vso prihodnost.

Se lahko iztrži, ker se prodaja na borzah na
Dunaju, v Berlinu, Amsterdamu in Genfu.

Veliko donasa, po sedanjem kurzu 6 1/2 odstotka.

Menjalna delniška družba

„MERCUR“
Wollzeile št. 10 Dunaj, Mariahilferstr. 75 B.